

Opettajan muistilista sosiaalisten taitojen tukemiseen koulussa

---

Vaikka iso osa oppilaista hyötyy koko luokalle tarjottavasta sosiaalisten taitojen vahvistamisesta, voi osa oppilaista tarvita yksilöllisempää ja kohdennetumpaa tukea kaveritaitojen kehittämiseksi.

Kaveritaitojen harjoittelu on otollisinta siellä, missä on ikätovereita paikalla.

Ymmärrys

Kaveritaitojen tukemiseksi on tärkeää kuulla, mikä on oppilaan oma näkemys vaikeuksien laadusta. On tärkeää selvittää, minkälaisia tukeen ja kavereiden saamiseen liittyviä toiveita ja tarpeita oppilaalla on.

Opettajan tulee myös tarkastella omia kaveritaitoihin liittyviä odotuksiaan ja ajatuksiaan, jotta hän voi ymmärtää oppilaitaan.

Askel kerrallaan

Jos uusien asioiden harjoittelussa on mukana ahdistuksen-, pelon- tai jännityksentunteita, on uusia asioita kohti hyvä mennä pieni pala kerrallaan.

Aikuisen läsnäolon ja tuen vähentäminen sosiaalisista tilanteista olisi tärkeää tapahtua vähin erin. Askeleet voi kirjata ylös yhdessä oppilaan tai oppilaan ja tämän vanhempien kanssa.

Ryhmäytyminen

Luokkaryhmän kesken tehtävien sosiaalisten taitojen harjoitusten avulla voidaan auttaa luokkalaisia tutustumaan toisiinsa ja löytämään itselleen sopivia kavereita.

Harjoituksissa on tärkeää, että ryhmät ja parit vaihtelevat. Oppilaalle, joka jännittää sosiaalisia tilanteita, voidaan sopia aluksi tuttu pari, joka ei vaihdu.

Etukäteen sovitut välituntitekemiset ja välituntiryhmät tukevat niitä lapsia, joiden on vaikea liittyä muiden joukkoon vapaissa tilanteissa.

Taitojen hyödyntäminen

Erialaisten taitojen hyödyntäminen leikkitalanteissa vahvistaa onnistumisen kokemuksia.

Osalla nepsypiirteisistä lapsista on vaikeuksia juonellisten leikkien ja roolileikkien kanssa. He voivat olla hyvin taitavia rakentelijoita tai pitää pelaamisesta.

Sääntöjen tai ohjeiden noudattaminen kirjaimellisesti on hyvä taito, mutta saattaa myös olla haastavaa, jos leikki tai toiminta on vapaata.

Yhteistä leikkiä tukee parhaiten joustava ja/tai samanlaisista asioista kiinnostunut leikkiseura.

Vuorovaikutustaitoja opitaan vain vuorovaikutuksessa. Jokainen oppilas tarvitsee harjoitellakseen ryhmää ja osa oppilaista vahvempaa aikuisen tukea.

Hyväksyvä ilmapiiri

On tärkeää luoda luokassa ilmapiiri, joka on hyväksyvä ja jossa monenlaisia ominaisuuksia tarkastellaan kunnioittavasti ja kiinnostuneesti.

Oppilaiden kuullen on tärkeää kehua ryhmää ja myös yksilöitä onnistumisista ja hienosta toiminnasta. Yleinen positiivinen puhe ja opettajan tarjoama malli hyväntuulisesta rakentavasta vuorovaikutuksesta auttaa ryhmää toimimaan ja oppimaan uusia taitoja.

Oppilaille on hyvä opettaa, että jos toisen ihmisen tavat toimia ärsyttävät, kannattaa ärsyyntymisen sijaan harjoitella tutkimaan vaihtoehtoisia ajatusmalleja, joiden kanssa itse pärjää.